

Tačiau istorikai, kurie bando išsiaiškinti tiesą, o ne pasyviai plaukia pasroviui, pastebi visai ką kitą. Istoriniai šaltiniai informuoja tik apie tris (!) mūšius, kuriuose Mindaugas pats vadovavo kariuomenei. Negana to, vieną jų Lietuvos valstybės įkūrėjas skaudžiai pralaimėjo, o iš dviejų likusiųjų faktiškai pabėgo!

Klastingas žudikas, rengęs sąmokslus netgi prieš savo artimiausius gimines

Kaip suformuluota viename iš nedaugelio išlikusių istorinių liudijimų, Volynės metraštyje, Mindaugas „buvo kunigaikštis Lietuvos žemėje ir pradėjo žudyti brolius savo ir sūnėnus savo, o kitus išvijo iš Lietuvos“.

Konkrečiai yra aprašytas Mindaugo pasikėsinimas į savo brolius Tautvydą ir Gedivydą bei pastarųjų dėdę Vykintą. 1248 m. juos Mindaugas pasiuntė kariauti į Rusiją, šioms išvykus, užgrobė jų žemes, o grįžtant mėgino savo giminaičius nužudyti (tačiau, matyt, pasimokę iš kitų giminaičių likimo, pastarieji sugebėjo išvengti Mindaugo pinklių)

Žmogus, kuris žaidė religijomis

Vardan taikos ir sąjungos su kalavijuočiais Mindaugas nesvyruodamas išdavė savo tėvų ir protėvių tikėjimą. 1249-1252 m. persekiojami ir žudomi jo giminaičiai buvo susivieniję ir suorganizavę didelį sukilimą. Būsimąjį Lietuvos karalių išgelbėjo tik storos Vorutos pilies sienos bei paties pikčiausio lietuvių priešo – Livonijos ordino – pagalba, kuri buvo suteikta su sąlyga, kad Mindaugas apsikrikštys.

Mindaugas skelbėsi krikščioniu apie dešimt metų – kol kalavijuočiai buvo stiprūs ir jų pagalba – vertinga. Žemaičiams sutriuškinus jungtines vokiečių ordinų pajėgas Durbės mūšyje, krikščionybė nustojo davusi naudą, ir Lietuvos valdovą nuo to laiko krikščioniu bevadino tik Romos popiežiai. Pamatęs krikšto tamsiąją pusę ir krauju ateinančią krikščionybę, karalius Mindaugas, manoma, būtent Lopaičiuose atsisakė karūnos ir užsidėjo ažuolų vainiką

Iškeitęs Lietuvą į karūną

1253 m. Mindaugas buvo karūnuotas karaliumi. Šis įvykis dabar yra oficialiai pristatomas ir išaukštinamas kaip be galo svarbus ir kilnus aktas, kuriuo „buvo sukurta Lietuvos valstybė“. Tačiau kažkodėl labai nenoriai kalbama apie kainą, kurią Mindaugas sutiko užmokėti už tai, kad ant galvos užsimautų pašventinto metalo gabalą.

Mindaugo tapsmas karaliumi buvo iš esmės verslo sandėris, pagal kurį už karinę pagalbą bei karūną pikčiausiems to meto lietuvių priešams oficialiai buvo atiduota valdyti pusė Lietuvos žemių kartu su visais ten gyvenusiais lietuviais.

Jau paties karūnavimo proga Mindaugas perleido kalavijuočiams po didelę dalį Žemaitijos ir Jotvos. Per vėlesnius septynerius metus, atsilygindamas už karinę pagalbą, didysis Lietuvos karalius spėjo padovanoti Livonijos ordinui didelę visos etninės Lietuvos dalį.

Kadangi visuose lietuviškų žemių „dovanojimo“ raštuose liudininku buvo nurodytas Andrius iš Štirlando, buvęs ordino magistras tik iki 1253 m., pastarieji dokumentai turėjo būti surašyti jau Mindaugo karūnavimo metu, kaip atlygis už karaliaus karūną.

Visą eilę dovanojimo raštų, pagal kuriuos kalavijuočiams buvo perleidžiamos lietuvių žemės, vainikavo 1260 m. „Lietuvos valstybės įkūrėjo“ pasirašytas dokumentas, pagal kurį Livonijos ordinas turėjo paveldėti visą karalystę, jei Mindaugas būtų miręs nepalikdamas įpėdinių. Taigi, Mindaugo tapsmas karaliumi buvo iš esmės verslo sandėris, pagal kurį už karinę pagalbą bei

karūną pikčiausiems to meto lietuvių priešams oficialiai buvo atiduota valdyti pusė Lietuvos ir lietuvių bei sukurtos formalios sąlygos tam tikromis aplinkybėmis savintis visą Lietuvą.